

Program NPO Brownfieldy

Metodický pokyn k zásadě DNSH (Do No Significant Harm – významně nepoškozovat)

Zásady DNSH (Do No Significant Harm – významně nepoškozovat) vycházejí z požadavků [EU taxonomie](#), kterými Evropská unie definuje požadavky na ekonomické činnosti za účelem toho, aby mohly být prohlášeny za udržitelné a tedy přispívající k cílům EU stát se prvním uhlíkově neutrálním kontinentem do roku 2050. EU taxonomie obsahuje dva druhy požadavků rozdělené do 6 environmentálních cílů (viz níže) – tzv. „substantial criteria“ – přísnější hlavní požadavek, jehož splněním daná ekonomická aktivita přispívá k naplnění environmentálního cíle a méně přísný tzv. „DNSH – do not significant harm“ požadavek, kterým daná ekonomická aktivita nepoškozují snahu ke splnění environmentálních cílů. Tento dokument se dále věnuje požadavkům DNSH.

Dále tento dokument obsahuje požadavky vycházející z dalších legislativních předpisů, především Nařízení vlády č. 2/2023 Sb., které kladou další požadavky na projekty v definovaných 6 environmentálních cílech.

Základní legislativní rámec:

- [Nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení \(EU\) 2019/2088;](#)
- [Nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost;](#)
- [Prováděcí rozhodnutí Rady \(EU\) \(Council Implementing Decision 2023/0343, CID\);](#)
- [Nařízení vlády č. 2/2023 Sb., o podmínkách použití peněžních prostředků Státního fondu podpory investic na revitalizaci území se starou stavební zátěží \(brownfieldů\) financovanou z Nástroje pro oživení a odolnost, v platném znění.](#)

Dotace poskytnutá v rámci tohoto programu (komponenta 2.8 jako součást Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost) bude přiznána pouze opatření, které bude dodržovat zásadu „významně nepoškozovat“ environmentální cíle (Do No Significant Harm, DNSH) dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852. Jedná se konkrétně o tyto environmentální cíle:

1. zmírňování změny klimatu;
2. přizpůsobování se změně klimatu;
3. udržitelné využívání a ochrana vodních a mořských zdrojů;
4. oběhové hospodářství včetně předcházení vzniku odpadů a recyklace;
5. prevence a omezování znečištění ovzduší, vody nebo půdy;
6. ochrana a obnova biologické rozmanitosti a ekosystémů.

V rámci programu nemohou být podpořeny projekty, které budou využity pro aktivity související s těžbou, skladováním, přepravou a výrobou fosilních paliv.

1. Cíl zmírňování změny klimatu¹

Energetická náročnost budovy

V rámci zmírňování změny klimatu byly stanoveny specifické podmínky nařízením vlády č. 2/2023 Sb. (dále jen „NV“), konkrétně v oblasti energetické náročnosti budov:

Pokud je účelem dotace vznik novostavby:

V případě, že je účelem dotace **vznik novostavby**, musí každá nová energeticky efektivní stavba splňovat o 20 % nižší spotřebu primární energie z neobnovitelných zdrojů, než je standard budovy s téměř nulovou spotřebou energie², aby mohla být výstavba vykazována v rámci Národního plánu obnovy jako „zelená investice“. Energetická náročnost je prokázána pomocí Průkazu energetického náročnosti budovy (PENB) vyhotoveného po dokončení budovy a zohledňující její skutečný stav.

Jak je dokládáno:

Energetická náročnost budovy je dokládána pomocí PENB, který je předkládán při podání Žádosti o poskytnutí dotace. PENB musí prokázat soulad s definicí budovy s téměř nulovou spotřebou energie dle vyhlášky 264/2020 a musí být z něj zřejmé dosažení požadovaného 20 % vylepšení. PENB je povinnou součástí žádosti o stavební povolení.

Dále je před prvním a při posledním čerpání předkládána Zpráva o plnění zásady DNSH, kde jsou vyplňovány konkrétní hodnoty týkající se spotřeby energie. Hodnoty uvedené ve Zprávě o plnění zásady DNSH musí být podloženy prostřednictvím projektanta nebo energetického specialisty a tyto hodnoty budou uvedené v energetickém posudku.

Pokud je účelem dotace rekonstrukce stavby:

V případě, že je účelem dotace **rekonstrukce stavby**, musí být splněno minimálně jedno z těchto kritérií:

- úspora neobnovitelné primární energie – revitalizací musí být dosaženo nejméně 30 % úspory neobnovitelné primární energie oproti klasifikaci referenční budovy:
 - v takovém případě klient předkládá PENB s plánovaným stavem energetické náročnosti budovy po realizaci projekt a protokol výpočtu energetické náročnosti budovy s podpisem zpracovatele, ze kterého bude zřejmá úspora neobnovitelné primární energie;
 - v případě, že nelze provést výpočet pro stávající budovu (např. z důvodu odstranění zásadních částí stavby jako jsou např. okna, technické zařízení budovy apod.) vychází se při určení stavu energetické náročnosti z referenční budovy;
- zlepšení klasifikační třídy – revitalizací musí být dosaženo zlepšení o dvě klasifikační třídy energetické náročnosti budov podle vyhlášky o energetické náročnosti budov.
 - v takovém případě klient předkládá PENB pro plánovaný i stávající stav.

¹ Vychází z přílohy VI Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241.

² Dle vyhlášky 264/2020 Sb. o energetické náročnosti budov.

Jak je dokládáno:

Úspora neobnovitelné primární energie nebo zlepšení klasifikační třídy je dokládáno pomocí PENB (příp. protokolem výpočtu dle pokynů uvedených výše), který je předkládán při podání Žádosti o poskytnutí dotace.

Dále je před prvním a při posledním čerpání předkládána Zpráva o plnění zásady DNSH, kde jsou vyplňovány konkrétní hodnoty týkající se spotřeby energie. Hodnoty uvedené ve Zprávě o plnění zásady DNSH musí být podloženy prostřednictvím projektanta nebo energetického specialisty a tyto hodnoty budou uvedené v energetickém posudku.

Navíc pokud je účelem dotace rekonstrukce stavby:

Energeticky účinné náklady

Kromě snižování energetické náročnosti budov je v NV uvedena podmínka, že v případě, že je účelem dotace **rekonstrukce stavby** musí 90 % nákladů projektu souviset s energetickou úsporou. Náklady související s energeticky úspornou rekonstrukcí stavby musí být v rozpočtu projektu jasně označeny.

Jak je dokládáno:

Energeticky účinné náklady musí být označeny v rozpočtu, který je předkládán při podání Žádosti o poskytnutí dotace. Následně je před zahájením čerpání dotace předkládán aktualizovaný rozpočet po výběru zhotovitele, kde musí být energeticky účinné náklady rovněž označeny.

V rámci vyplňování Zprávy o plnění zásady DNSH tak už klient nic dalšího k energeticky účinným nákladům nepředkládá.

Navíc pokud je účelem dotace vznik novostavby:

Podmínka využití nových pozemků

V případě, že je účelem dotace **vznik novostavby** nesmí dojít v rámci řešeného brownfieldu k navýšení zastavěných ploch o více než 5 % oproti stávajícímu stavu celého řešeného brownfieldu, případně zastavěná plocha nové stavby nepřekročí zastavěnou plochu odstraněné stavby, přičemž minimálně 80 % zastavěné plochy nové stavby se musí překrývat se zastavěnou plochou odstraněné stavby (v rámci smyslu Žádosti o poskytnutí dotace).

Splnění konkrétní podmínky týkající se zastavěné plochy nové stavby závisí na okamžiku, kdy byla podána žádost o poskytnutí dotace, tzn. jaké nařízení vlády bylo účinné v době podání žádosti.

Jak je dokládáno:

Kontrola zastavěné plochy probíhá při podání Žádosti o poskytnutí dotace, kdy jsou v žádosti vyplňovány stavby nacházející se na území brownfieldu, a současně s tím je předkládán doklad, ze kterého je výměra zastavěné plochy patrná (výměru lze doložit geodetickým zaměřením, demoličním výměrem, a nebo projektovou dokumentací).

V rámci vyplňování Zprávy o plnění zásady DNSH tak už klient nic dalšího k zastavěným plochám nepředkládá.

2. Cíl přizpůsobování se změně klimatu

Týká se všech projektů (tzn. že účelem dotace je rekonstrukce, vznik novostavby nebo vznik přírodního úložiště uhlíku):

Oblast přizpůsobování se změně klimatu znamená, že jsou během revitalizace přijata taková opatření, která minimalizují dopady změny klimatu stanovených Nařízením komise v přenesené pravomoci (EU) 2021/2139 k technickým screeningovým kritériím.

Klasifikace nebezpečí souvisejících s klimatem³

	Související s teplotou	Související s větrem	Související s vodou	Související s pevným povrchem
Chronická	mění se teplota (vzduchu, sladké vody, mořské vody)	mění se větrné poměry	mění se srážkové poměry a druhy srážek (déšť, krupobití, sníh/led)	eroze pobřeží
	tepelný stres		srážky nebo hydrologická proměnlivost	degradace půdy
	proměnlivost teploty			eroze půdy
	tání permafrostu		zasolování	soliflukce
			vodní stres	
Akutní	vlna veder	cyklón, hurikán, tajfun	sucho	lavina
	studená vlna/mráz	bouře (včetně sněhových, prachových a písečných)	silné srážky (déšť, krupobití, sníh/led)	sesuv půdy
	lesní požár	tornádo	povodeň (pobřežní, říční, dešťová, způsobená podzemními vodami)	sesedání půdy
			protržení ledovcového jezera	

Tabulka č. 1, zdroj: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX%3A32021R2139#d1e32-346-1>

Česká republika následně vyhodnocovala dopady změny klimatu na svém území v rámci zpracování Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (dále jen „Adaptační strategie“)⁴, kdy byla vytvořena Komplexní studie dopadů, zranitelnosti a zdrojů rizik souvisejících se změnou klimatu v ČR⁵.

³ Seznam nebezpečí souvisejících s klimatem v této tabulce není úplný a představuje pouze orientační seznam nejrozšířenějších nebezpečí, která by měla být při posuzování klimatických rizik a zranitelností zohledněna jako minimum.

⁴ https://www.mzp.cz/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie

⁵ https://www.mzp.cz/cz/studie_dopadu_zmena_klimatu

Tyto dokumenty obsahují zhodnocení pravděpodobných dopadů změny klimatu v jednotlivých oblastech zájmu a zároveň řadu adaptačních opatření.

Udržitelné hospodaření s vodou je při rekonstrukcích a výstavbě nových staveb považováno za adaptační řešení. Zároveň přispívá k udržitelnému využívání vodních zdrojů na pozemku, adaptační opatření snižuje odtok nebo zvyšují retenci.

Za hlavní dopady změny klimatu, na které je potřeba se v podmínkách ČR adaptovat, byly identifikovány:

1. dlouhodobé sucho;
2. povodně a přívalové povodně;
3. vydatné srážky;
4. zvyšování teplot;
5. extrémně vysoké teploty;
6. extrémní vítr;
7. požáry vegetace.

Dopady výše uvedených změn pak byly analyzovány v následujících oblastech:

1. lesní hospodářství;
2. zemědělství;
3. vodní režim v krajině a vodní hospodářství;
4. biodiverzita a ekosystémové služby;
5. zdraví a hygiena;
6. urbanizovaná krajina;
7. cestovní ruch;
8. průmysl a energetika;
9. doprava;
10. kulturní dědictví;
11. bezpečné prostředí.

Mezi adaptační opatření tak patří např. zajištění tepelného komfortu v budově, pořízení fotovoltaiky realizace vnějších stínících prvků snižující tepelnou zátěž budovy, zbudování zelené střechy, technologie pro využití šedých a srážkových vod v budovách za účelem splachování, praní a dalších relevantních užití, úprava lesních porostů směrem k přirozené struktuře a druhové skladbě, tvorba nových a obnova stávajících vegetačních prvků a struktur jako je stromořadí apod.

Zároveň se dopady změny klimatu mohou u jednotlivých projektů lišit v závislosti na regionu a je tak vhodné popsat i místně specifická rizika. Řada regionů a měst má zpracovány vlastní adaptační strategie nebo obdobné dokumenty, které by měly blíže reagovat na rizika specifická pro daný region. V takovém případě je vhodné reagovat na místní podmínky a místně vnímaná rizika (např. povodně, sesuvy půdy).

Jak je dokládáno:

Před prvním a při posledním čerpání je předkládána Zpráva o plnění zásady DNSH, kde je vyplňována tabulka přijatých opatření.

3. Udržitelné využívání a ochrana vodních zdrojů

Pokud je účelem dotace rekonstrukce nebo vznik novostavby:

Jsou-li v rámci projektu instalována tato zařízení k využívání vody, je pro ně uvedena spotřeba vody doložena technickými listy výrobku, stavební certifikací (musí mít dvě nejvyšší hodnocení EU Water Label) nebo stávajícím štítkem výrobku v Unii:

- umyvadlové baterie a kuchyňské baterie mají maximální průtok vody 6 litrů/min;
- sprchy mají maximální průtok vody 8 litrů/min;
- WC, zahrnující soupravy, mísy a splachovací nádrže, mají úplný objem splachovací vody maximálně 6 litrů a maximální průměrný objem splachovací vody 3,5 litru;
- pisoáry spotřebují maximálně 2 litry/mísu/hodinu. Splachovací pisoáry mají maximální úplný objem splachovací vody 1 litr.

Jak je dokládáno:

Před prvním a při posledním čerpání je předkládána Zpráva o plnění zásady DNSH, kde je vyplňována tabulka výrobků vč. množství a certifikace. Ke všem předloženým výrobkům klient předloží příslušné certifikáty (technické listy).

Navíc ve všech případech (tzn. že účelem dotace je rekonstrukce, vznik novostavby nebo vznik přírodního úložiště uhlíku):

Za účelem zabránění negativních vlivů na staveništi je nutné, aby byla v rámci projektu zjištěna a řešena rizika zhoršování stavu životního prostředí související se zachováním kvality vody a předcházení nedostatku vody. Činnost tak nesmí významně poškozovat udržitelné využívání a ochranu vodních a mořských zdrojů, poškozovat dobrý stav nebo ekologický potenciál vodních útvarů, včetně podzemních vod.

V kontextu české legislativy to znamená, že projekt je v souladu se zákonem č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny na několika kategoriích životního prostředí, a popřípadě i podle zákona č. 100/2001 Sb. (tzn. v případech, kdy je prováděna EIA, kde se hodnotí i vliv na vodní zdroje). Zhotovitel se tak bude řídit opatřeními k tomuto cíli ke snížení spotřeby pitné vody, ztrát ve vodohospodářské infrastruktuře a podpoře znovuvyužití částečně čištěných odpadních (šedých) vod. Následná opatření týkající se vypouštění odpadních vod musí být v souladu s vodním zákonem č. 254/2001 Sb., případně se zákonem č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích.

Jak je dokládáno:

Před prvním a při posledním čerpání je předkládána Zpráva o plnění zásady DNSH, součástí které je čestné prohlášení.

4. Přechod na oběhové hospodářství

Podmínka využití stavebního a demoličního odpadu

Nejméně 70 % (hmotnostních) stavebního a demoličního odpadu vzniklého na staveništi bude připraveno k opětovnému použití, recyklaci a k jiným druhům materiálového využití, a to včetně zásypů, při nichž jsou jiné materiály nahrazeny odpadem.

Postupuje se v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady a Protokolem EU pro nakládání se stavebním a demoličním odpadem⁶.

Definice odpadu

Dle směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008 o odpadech a zrušení některých směrnic, je odpadem jakákoli látka nebo předmět, kterých se držitel zbavuje nebo má v úmyslu se zbavit nebo se od něho požaduje, aby se jich zbavil.

Směrnice dále stanovuje hierarchii způsobů nakládání s odpady jako pořadí priorit pro politiku v oblasti předcházení vzniku odpadů a nakládání s nimi:

1. předcházení vzniku;
2. příprava na opětovné použití;
3. recyklace;
4. jiné využití např. zásypy, energetické využití;
5. odstranění.

Odpady, vznikající při uskutečňování, údržbě, rekonstrukcích a odstraňování staveb, jsou nazývané v souladu s názvem podskupiny odpadů v Katalogu odpadů⁷ jako „stavební a demoliční odpady“. Jedná se o odpad vznikající při zřizování staveb, jejich údržbě, při změnách dokončených staveb a odstraňování staveb zařazovaný do skupiny 17 Katalogu odpadů (zejména vytěžené zeminy, stavební výrobky a materiály).

Do hmotnostního procenta je započítáván i stavební nebo demoliční odpad, který je znovu využit, potažmo je předejito jeho vzniku, dle § 3 zákona 541/2020 Sb. o odpadech. Dle hierarchie odpadů se do hmotnostního procenta započítává bod 1-4 hierarchie.

Nebezpečný odpad

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008 uvádí 15 vlastností odpadů, které jsou nebezpečné:

- výbušné (H1);
- oxidující (H2);
- hořlavé (H3);
- dráždivé pro pokožku a oči (H4);
- toxické pro specifické cílové skupiny (při aspiraci (H5));
- akutně toxické (H6);

⁶ https://www.mpo.cz/assets/cz/stavebnictvi-a-suroviny/strategicke-dokumenty-pro-udrzitelne-stavebnictvi/2018/11/Protocol-Ares_2016_5840668-101016_Cze.pdf

⁷ Katalog odpadů je součástí vyhlášky č. 8/2021 Sb., o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů.

- karcinogenní (H7);
- korozní (H8);
- infekční (H9);
- toxické pro reprodukci (H10);
- mutagenní (H11);
- uvolňující akutní toxický plyn (H12);
- senzibilizující (H13);
- ekotoxické (H14);
- odpady, které mohou vykazovat nebezpečnou vlastnost uvedenou výše, které nejsou přímo uvedeny jako původní odpad (H15).

Vyhláška 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady stanovuje stavební a demoliční odpady, které obsahují nebezpečné složky:

- izolační materiály s obsahem azbestu;
- stavební materiály obsahující azbest;
- sklo, plasty a dřevo obsahující nebezpečné látky nebo nebezpečnými látkami znečištěné;
- asfaltové směsi katalogové číslo 17 03 01* (tzn. asfaltové směsi obsahující dehet);
- zemina a kamení obsahující nebezpečné látky;
- vytěžená hlušina obsahující nebezpečné látky;
- štěrk ze železničního svršku obsahující nebezpečné látky;
- pěnový polystyren, který obsahuje nebezpečné látky;
- minerální vlna, která obsahuje nebezpečné látky;
- jiné izolační materiály, které jsou nebo obsahují nebezpečné látky;
- stavební materiály na bázi sádry znečištěné nebezpečnými látkami;
- stavební a demoliční odpady obsahující rtuť;
- stavební a demoliční odpady obsahující PCB;
- směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a keramických výrobků obsahující nebezpečné látky;
- stavební a demoliční odpady, včetně směsných stavebních a demoličních odpadů, obsahující nebezpečné látky;
- stavební díly obsahující minerální oleje nebo jimi znečištěné;
- škvára obsahující nebezpečné látky;
- elektrické součásti a zařízení obsahující škodlivé látky (např. plynové lampy obsahující Hg, zářivky, úsporné žárovky; kondenzátory obsahující PCB, jiná elektrická zařízení obsahující PCB, kabely s jinými izolačními kapalinami);
- chladicí látky a izolační materiály v chladicích a klimatizačních přístrojích s částečně halogenovanými chlor-fluorovanými uhlovodíky;

- materiály obsahující polycyklické aromatické uhlovodíky jiné než asfaltové směsi uvedené pod katalogovým číslem 17 03 01* (tzn. asfaltové směsi obsahující dehet);
- stavební díly, které obsahují nebo k jejichž impregnaci byly použity soli, oleje, dehtové oleje nebo fenolový olej.

Dle Protokolu EU o nakládání se stavebními a demoličními odpady tvoří nebezpečný odpad další materiály:

- materiály a látky, které mohou zahrnovat hořlavá aditiva, lepidla, tmely, mastix (hořlavé, toxické nebo dráždivé);
- dehtové emulze (toxické, karcinogenní);
- dřevo ošetřené fungicidy, pesticidy atd. (toxické, ekotoxické, hořlavé);
- nátěry obsahující halogenované zpomalovače hoření (ekotoxické, toxické, karcinogenní);
- prvky, které mohou být možným zdrojem sulfidu (toxické, hořlavé);
- kontejnery pro nebezpečné látky (rozpouštědla, barvy, laky, lepidla apod.).

Nebezpečný odpad se nezapočítává do hmotnostního procenta stavebních a demoličních odpadů (min. 70 %), které jsou připraveny k opětovnému použití, recyklaci a k jiným druhům materiálového využití, a to včetně zásypů.

Na základě technické zprávy bude před zahájením demolice nebo rekonstrukce objektu zpracován Plán nakládání s odpadem. Ten bude obsahovat bližší identifikaci předpokládaných odpadních materiálů na staveništi zahrnující také obalové materiály stavebních výrobků. Identifikace bude provedena kvalifikovaným odhadem s ohledem na druh odpadu a jeho zatřídění (podle vyhlášky č. 8/2021 Sb., o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů) a stanovení přibližného objemu (hmotnosti). Zvláště bude identifikován nebezpečný odpad v rozsahu vyhlášky č. 8/2021 Sb. Do odpadové bilance se nezahrnuje zemina. Plán bude dále obsahovat rozvahu naložení jednotlivých druhů stavebního odpadu vedoucí ke splnění požadavku 70 %.

V případě identifikace nebezpečného odpadu se postupuje podle vyhlášky č. 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, a ke každému klasifikovanému nebezpečnému odpadu bude vytvořen identifikační list nebezpečného odpadu v rozsahu přílohy č. 21 vyhlášky č. 273/2021 Sb.

V případě, že nelze jednoznačně stanovit objemovou hmotnost příslušného druhu odpadu, bude klientem předložena laboratorní zkouška specifické hmotnosti.

Provozovatelé omezují produkci odpadu v procesech souvisejících s výstavbou a demolicemi v souladu s Protokolem EU pro nakládání se stavebním a demoličním odpadem s přihlédnutím k nejlepšímu dostupným technikám a pomocí selektivní demolice, aby bylo možné odstranit nebezpečné látky a bezpečně s nimi nakládat, a usnadňují opětovné použití a kvalitní recyklaci selektivním odstraněním materiálů s využitím dostupných třídících systémů pro stavební a demoliční odpad.

Jak je dokládáno:

Při posledním čerpání je předkládána Zpráva o plnění zásady DNSH, součástí které je tabulka plánu nakládání s odpadem (prvotní plán je předkládán už společně s Žádostí o poskytnutí dotace jako samostatná příloha, proto již není nutné předložit tabulku před prvním čerpáním). Identifikaci předloží klient a bude potvrzena příslušným technickým dozorem investora. Plán bude součástí stavebního deníku. Součástí předání díla bude závěrečná zpráva o nakládání s odpadem, která porovná konečný stav s plánem a zdůvodní odchylky. Přílohou závěrečné zprávy budou doklady, které budou potvrzovat výši konečného hmotnostního procenta a výpočty.

Navíc pokud je účelem dotace rekonstrukce nebo vznik novostavby:

Projekt budovy a stavební metody podporují oběhové hospodářství a s odkazem na normu ISO 20887⁸ nebo jiné normy pro posuzování demontovatelnosti nebo přizpůsobivosti budov zejména prokazují, že jsou navrženy tak, aby byly efektivnější, adaptabilnější, flexibilnější a demontovatelnější, s cílem umožnit opětovné použití a recyklaci.

Jak je dokládáno:

Před prvním a při posledním čerpání je předkládána Zpráva o plnění zásady DNSH, součástí které je popis přijatých opatření a čestné prohlášení.

5. Cíl prevence a omezování znečištění

Pokud je účelem dotace rekonstrukce nebo vznik novostavby:

Stavební prvky a materiály použité při stavbě splňují kritéria stanovená EU v oblasti používání chemických a kontaminujících látek. Konkrétně činnost nevede k výrobě, uvádění na trh nebo používání:

- látek uvedených v příloze I nebo II nařízení (EU) 2019/1021, a to jak samotných, tak ve formě směsí nebo předmětů, kromě případů, kdy jsou přítomny jako nezáměrné stopové kontaminující látky;
- rtuti a sloučeniny rtuti, jejich směsí a výrobků s přidanou rtutí ve smyslu článku 2 nařízení (EU) 2017/852;
- látek uvedených v příloze I nebo II nařízení (ES) č. 1005/2009, a to jak samotných, tak ve formě směsí nebo předmětů;
- látek uvedených v příloze II směrnice 2011/65/EU, a to jak samotných, tak ve formě směsí nebo předmětů, kromě případů, které jsou plně v souladu s čl. 4 odst. 1 uvedené směrnice;
- látek uvedených v příloze XVII nařízení (ES) 1907/2006, a to jak samotných, tak ve formě směsí nebo předmětů, kromě případů, které jsou plně v souladu s podmínkami stanovenými v uvedené příloze;
- látek identifikovaných v souladu s čl. 59 odst. 1 uvedeného nařízení, a to jak samotných, tak ve formě směsí nebo předmětů, kromě případů, kdy bylo prokázáno, že jejich použití je pro společnost zásadní;
- jiných látek, které splňují kritéria stanovená v článku 57 nařízení (ES) č. 1907/2006, a to jak samotných, tak ve formě směsí nebo předmětů, kromě případů, kdy bylo prokázáno,

⁸ ISO 20887:2020, Udržitelnost u budov a inženýrských staveb – Návrh umožňující demontáž a přizpůsobivost – Zásady, požadavky a pokyny (<https://www.iso.org/standard/69370.html>).

že jejich použití je pro společnost zásadní.

Ze stavebních prvků a materiálů použitých při stavbě, které mohou přijít do styku s uživateli⁹, se při zkouškách v souladu s podmínkami uvedenými v příloze XVII nařízení (ES) č. 1907/2006 uvolňuje méně než 0,06 mg formaldehydu na m³ materiálu nebo prvku, a při zkouškách podle normy CEN/TS 16516¹⁰ a ISO 16000-3:2011¹¹ nebo jiných srovnatelných standardizovaných zkušebních podmínek a metod stanovení méně než 0,001 mg jiných karcinogenních těkavých organických sloučenin kategorie 1A a 1B na m³ materiálu nebo prvku.

Jak je dokládáno:

Před prvním a při posledním čerpání je předkládána Zpráva o plnění zásady DNSH, součástí které je čestné prohlášení.

Ve všech případech (tzn. že účelem dotace je rekonstrukce, vznik novostavby nebo vznik přírodního úložiště uhlíku):

Klient popíše, jaká byla přijata opatření ke snížení hluku, prachu a emisí znečišťujících látek při stavebních, demoličních (dekonstrukčních) nebo údržbářských pracích. Dle zákona 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, se za znečišťující látku považuje každá látka, která svou přítomností v ovzduší má nebo může mít škodlivé účinky na lidské zdraví nebo životní prostředí anebo obtěžuje zápachem. Za znečišťování (emisi) se považuje vnášení jedné nebo více znečišťujících látek do ovzduší.

Seznam znečišťujících látek je specifikován v nařízení vlády č. 145/2008 Sb., kterým se stanoví seznam znečišťujících látek a prahových hodnot a údaje požadované pro ohlašování do integrovaného registru znečišťování životního prostředí, seznam je konkrétně uveden v příloze č. 1 tohoto nařízení.

Z pohledu znečištění povrchových a podzemních vod se za nebezpečné látky považují látky dle přílohy č. 1 zákona č. 254/2001 Sb. (vodní zákon).

Při výkonu prací na staveništi je nutné předcházet možné ekologické újmě. V případě vzniku nebo zjištění ekologické újmy je provozovatel povinen neprodleně provést veškerá proveditelná nápravná opatření k okamžité kontrole, omezení, odstranění nebo jinému zvládnutí znečišťujících látek nebo jiných škodlivých faktorů, jejichž cílem je omezit ekologickou újmu a nepříznivé účinky na lidské zdraví nebo předejít dalšímu rozšiřování ekologické újmy, nepříznivým účinkům na lidské zdraví nebo dalšímu zhoršení funkcí přírodních zdrojů. Klient doloží souhrnným stanoviskem orgánu ochrany životního prostředí.

Jak je dokládáno:

Před prvním a při posledním čerpání je předkládána Zpráva o plnění zásady DNSH, kde je vyplňována tabulka přijatých opatření a seznam znečišťujících látek.

Navíc pokud je účelem podpory vznik novostavby nebo přírodního úložiště uhlíku:

Pokud je nová stavba nebo přírodní úložiště uhlíku umístěno na potenciálně kontaminovaném místě (brownfield), bylo na staveništi provedeno šetření na potenciální kontaminující látky. Klient toto dokládá ekologickým auditem (příp. předběžným průzkumem)¹² vypracovaný dle metodiky Ministerstva

⁹ Platí pro barvy a laky, obklady stropů, podlahové krytiny, včetně použitých lepidel a tmelů, vnitřní izolaci a vnitřní povrchové úpravy, jako je ošetření proti vlhkosti a plísní.

¹⁰ CEN/TS 16516: 2013, Stavební výrobky – Posuzování uvolňování nebezpečných látek – Stanovení emisí do vnitřního ovzduší.

¹¹ ISO 16000-3:2011, Vnitřní ovzduší – Část 3: Stanovení formaldehydu a dalších karbonylových sloučenin ve vnitřním ovzduší a ve zkušební komoře – Aktivní metoda odběru vzorků (<https://www.iso.org/standard/81864.html>).

¹² [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/metodiky_ekologicke_zateze/\\$FILE/Met%20pokyn%2013.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/metodiky_ekologicke_zateze/$FILE/Met%20pokyn%2013.pdf)

životního prostředí.

Ekologický audit (předběžný průzkum) musí být vypracován osobou s oprávněním v oboru sanační geologie, alternativně v kombinaci s oborem hydrogeologie. Seznam osob s tímto oprávněním je k dispozici zde: [MŽP > Geologie > Kategorie \(mzp.cz\)](#).

Jak je dokládáno:

Předložení ekologického auditu (předběžného průzkumu) před prvním čerpáním.

Navíc pokud je účelem dotace vznik přírodního úložiště uhlíku:

Je omezeno používání pesticidů a v souladu se směrnicí 2009/128/ES jsou upřednostňovány alternativní přístupy nebo postupy, které mohou zahrnovat nechemické alternativy pesticidů, s výjimkou případů, kdy je použití pesticidů nutné k potlačení šíření škůdců a chorob.

Při činnosti se minimalizuje používání hnojiv a nepoužívají se statková hnojiva. Činnost je v souladu se zákonem č. 299/2021 Sb., tzn. zákon, kterým se mění zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Jak je dokládáno:

Před prvním a při posledním čerpání je předkládána Zpráva o plnění zásady DNSH, součástí které je čestné prohlášení.

6. Cíl ochrana a obnova biologické rozmanitosti a ekosystémů

Pokud je účelem dotace vznik novostavby nebo přírodního úložiště uhlíku:

U lokalit/provozů umístěných v oblastech citlivých z hlediska biologické rozmanitosti nebo v jejich blízkosti (včetně sítě chráněných oblastí Natura 2000, míst světového dědictví UNESCO a klíčových oblastí biologické rozmanitosti, jakož i dalších chráněných oblastí) bylo případně provedeno příslušné posouzení a na základě jeho závěrů jsou provedena nezbytná zmírňující opatření¹³.

Klient tak bude postupovat v souladu s platnými předpisy v oblasti ochrany přírody a krajiny (zejména dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny a zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí) a zajistí, že investiční záměr nebude ve významné míře negativně ovlivňovat předměty ochrany přírody a krajiny.

Klientem bude předloženo souhrnné stanovisko orgánu ochrany životního prostředí, případně závazné stanovisko posouzení životního prostředí dle zákona o posuzování vlivů stavby na životní prostředí, či další stanoviska dotčených orgánů životního prostředí, má-li je klient k dispozici. V případě, že bylo provedeno posouzení vlivů na životní prostředí (EIA), jsou před a během stavby provedena požadovaná ochranná, zmírňující a kompenzační opatření na ochranu životního prostředí (pokud tato opatření byla dle zákonných požadavků doporučena).

Dále byla v rámci řešeného území provedena příslušná posouzení území z pohledu zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny a zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, případně jiných předpisů z oblasti životního prostředí a bylo zajištěno, že projekt nebude ve významné míře negativně ovlivňovat předměty ochrany přírody a krajiny.

Zároveň v případě vzniku novostavby není nová budova postavena na orné půdě a zemědělské

¹³ Tato opatření jsou určena s cílem zajistit, aby projekt nebo činnost neměly významný vliv na cíle ochrany chráněné oblasti.

půdě se střední až vysokou úrovní úrodnosti a podzemní biologické rozmanitosti podle průzkumu EU LUCAS nebo na zelené louce s uznávanou vysokou hodnotou biologické rozmanitosti a půdě, která slouží jako stanoviště ohrožených druhů (flóry a fauny) uvedených na Evropském červeném seznamu nebo na Červeném seznamu ohrožených druhů IUCN. Úroveň úrodnosti orné půdy bude vykazována dle třídy ochrany zemědělského půdního fondu, kterou lze dohledat v Katastru nemovitostí v Informacích o pozemku po kliknutí na odkaz v tabulce BPEJ (bonitovaná půdně ekologická jednotka).

Jak je dokládáno:

Před prvním a při posledním čerpání je předkládána Zpráva o plnění zásady DNSH, kde je vyplňována tabulka přijatých ochranných, zmírňujících a kompenzačních opatření na ochranu životního prostředí.

Za účelem prokázání, že byla provedena příslušná posouzení a toho, že novostavba není postavena na vybraných typech území je před prvním a při posledním čerpání předkládána Zpráva o plnění zásady DNSH, součástí které je čestné prohlášení, zároveň k čestnému prohlášení je vyplňována i třída ochrany zemědělského půdního fondu.

7. Přílohy

Zpráva o plnění zásady DNSH